

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Sifre Ḳodesh

‘im targumim u-ve’urim mi-meḥabrim shonim

Sefer Ba-midbar

Landau, Moses I. Landau, Moses I.

Prag, 597 [1836 oder 1837]

ז א ש ן

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-8951

הרגום אשכנזי

קייט 4 (כו) זא זאללען ויא מיי:
נעונאמען איבער דיא קינדער
ישראל'ס אויסשפ-עכען, אונד
איך ווערדע זיא זעגען.
ו (א) אלס משה דיא אויפ-
ריכטיג דער וואהנונג
פאל-

נשא וו

שְׁלוֹם: ס (כו) וְשָׁמוּ
אֶת־שְׁמִי עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָנִי
אֲבָרְכֶם: ס חמישי ז (א) וְיִהְיֶה
בְּיוֹם כְּלוֹת מֹשֶׁה לְהַקִּים אֶת־

הרגום אונקלוס

לך שְׁלָם: (כו) וישוון יח-ברכת שְׁמִי עַל
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָנִי אֲבָרְכֵינֶוּן:

ו (א) ויהיה ביום משה דשיצי משה לאקמא יח
משוכא

(כו) ושמו את שמי. יברכים בשם המפורש:
ואני אברכם. לישראל ואסני' עם הנהנים.
דבר אשר ואני אברכם לנהנים:

ו (א) ויהי ביום כלות משה. כלת כתיב
יום הקמת המשכן היו ישראל כנלה
הנכנסת לחופה: כלות משה. כללאל

ואחליאב וכל חכם לב עשו המשכן ותלאו הנחוב נמשה לפי שמסר נפשו עליו לראות תבנית כל דבר
ודבר כמו שהראהו בהר להורות לעושי המלאכה ולא טעה בתבנית אחת וכן מלינו בדוד לפי
שמסר נפשו על בנין בית המקדש שנאמר זכור ה' לדוד את כל ענותו אשר נשבע לה' וגו' (תהלים
קל"ב) לפיכך נקרא על שמו שנאמר ראה ביתך דוד (מלכים א' י"ב): כלות משה להקים. לא
נאמר

ב א ו ר

להיטיב לך, וכן דעת רש"י, וראב"ע פירש שהוא הפך אעלים עיני מנס, והטעם בכל מקום
שחפנה יהיו פניו נשואות אליך, וכן חרגם אונקלוס יקבל ה' שכינתיה לותך: וישם לך שלום,
הוראת מלת שלום ידועה שהוא הפך המלחמה והריב ובלשון אשכנז (פריערע), ופעמים תורה
על הכללה כמו השלום לאישך השלום לילד (מלכים ב' ד' כ"ו), וביאורה כללשון אשכנז (גויקועיג)
קייט) הכוללת כל עניני ההלכה, ולפי שהיא כאן סיוס הברכות כלן נראה שמורה על עיון
היותר כולל, וכן מחורגם בלשון אשכנז: (כו) ושמו את שמי, כמו שזכרתי למעלה בשם הרשנ"ס
בשיברנום בשמי ולא בשמם אני אסכים עמהם ואברכם לישראל כמו שהתפללו הנהנים, והנראה
שזה השם ליתד הברכה אליו כי לא ידע האדם מה טוב לו בחיים ולפעמים יתקיה לאיזה טובה
ויקוה אליה וכשישיגוה ישמח בה ואחריתה רעה רבה, וכן להפך, לכן ליה להסב את הברכות
אליו, והוא יבדך את ישראל כפי ידיעתו איזה היא טובה מדומה או אמתית, ויש לפרש שמ"ס אברכם
סימן על הנהנים המזכרי' והטעם שהם יברכו את ישראל ואני אברך את הנהנים (רש"י וראב"ע):

ו (א) ויהי ביום כלות משה להקים, ולא נאמר ביום הקים מלמד שכל שנעת ימי המלוואים
היה

ה מ ע מ ר

היו בלי חרגום, ושאלתי און לי בדברי רבינו יונה בברכות שהביא מה שפירשו המפרשים דמשום
הני נקט רבי שמי עטרות ודיבון, להורות שאפילו הפסוקים שאין להם חרגום נריך לקרותן
ג' פעמים, ועל זה העיר ואמר: וזה אינו נראה שהרי מלינו הרבה פסוקים אחרים
שאין להם חרגום כגון פסוקים של ברכת כהנים, ואחרים הרבה, ולמה
לא הזכירם? ועל כן נראה דמשום הני נקט האי קרא דאפילו עטרת ודיבון שאין לו חרגום
אונקלוס חלא חרגום ירושלמי כלל אותו והחרגום שיש לו, והפסוקים אחרים שאין להם לא ת"א
ולא ת"י, אפשר שדי בשיאמר אותם שני פעמי' ואפשר שריך לומר אותם ג' פעמי' ע"כ. יתחוספו בברכות
שם ד"ה ואפילו עטרות ודיבון מסקין ומכל מקום יותר טוב לקרות בפעם
שלישי בתרגום ע"כ. ולכן מאחר שנבר נאסף המנהג שיהא בב"ה הנמחורגמן לביבור, העתיקו
כל הפסוקי' האלה, או אם הסירו החרגום בעבור המתורגמן החזירוהו לחועלת היחיד, ולכן נפלו
שנויים רבים בספרי' ולאור כל ההעתיקו' שוות, ותמהתי על המנ' בעל אוהבג' שלדעתו הי' לו להעיר
גם בפסוקי' אחרים כגין מעשה ראובן ובמעשה עגל הראשון כי הוכחו לקרוחם בלי חרגום? (ד"ה):
ו (א) ויהי ביום כלות, לשון רש"י: "כלת כתיב וכו'" פירוש שהוא חסר וי", עיין בתקן
סופרים

הַמִּשְׁכָּן וַיִּמְשַׁח אֹתוֹ וַיִּקְדֹּשׁ אֹתוֹ
וְאֶת-כָּל-כֵּלָיו וְאֶת-הַמִּזְבֵּחַ
וְאֶת-כָּל-כֵּלָיו וַיִּמְשַׁחֵם וַיִּקְדֹּשׁ
אֹתָם: (ג) וַיִּקְרִיבוּ נְשֵׂי־אֵי
יִשְׂרָאֵל רֵאשֵׁי בֵּית אֲבֹתָם הֵם

נשיאי

פֶּאֱלֶלְעֶנְדֶּט, אונד זיא גע-
זאלכט אונד געהיילגעט, וויא
אויך דען אלטאר מיט זיינען
גערעטהען צו שטאנדע גע-
בראכט; אלס ער דיעועם אל-
לעם איינגעזאלבט אונד גע-
הייליגעט האטטע: (ג) דא
בראכטען דיא פֶּירשטען
ישראל'ים, געהמליך דיא פֶּאֶ-
טיליענהייפטער, אָדער דיא
שטאַמם

חרגום אונקלוס

מִשְׁכַּנָּה וּרְבִי יִתְיָה וְקָדֵשׁ יִתְיָה וַיֵּת כָּל
מְנוּחֵי וַיֵּת מִדְּבַחָא וַיֵּת כָּל מְנוּחֵי וּרְבִינוּן
וְקָדֵשׁ יִתְהוֹן: (ג) וַקְרִיבוּ רַבְרָבִי יִשְׂרָאֵל
רֵישֵׁי בֵּית אֲבֹתֵיהוֹן אֵינוּן רַבְרָבִי שְׁבַטֵיָא
אֵינוּן

רשי

נאמר ניוס הקיס מלמד שכל שצעת ימי
המלואים היה משה מעמידו ומפרקו
ובאותו היום העמידו ולא פרקו לכך
נאמר כלות משה להקיס אותו היום כלו
הקממו ור"ח ניסן היה באני נשרפה
הספר בשלישי הזו הזיה ראשונה ובשניעי
גלחו: (ב) הם נשיאי המטות. שהיו שוערי
עליהם

באור

היה משה מעמידו ומפרקו ובאותו היום העמידו ולא פרקו לכך אמר כלות משה להקיס אותו
היום כלו הקממו. (רש"י), ובחב הרמב"ן וזה לשונו לשון רש"י בדברי חמיו ז"ל, אבל אינו
ראיה גמורה כי ניוס כלות אינו דבק עם להקיס כלל, אבל ניוס כלות משה להקיס את המשכן
ולמטות ולקדש אחרות המזבח ואת כל כליו הקריבו הנשיאים את קרבנם בשעשה כל זה מכל
מקום ניוס השמיני היה, ועוד האריך ס. אך לפי דעתו אין נכון בכפילת הלשון של וימשחם
ויקדש אתם, אחר שנוט וימשח אותו ויקדש אותו היא גם על המזבח וכל כליו בעבור האחנס
צמלת כליו, אמנם לפירוש רש"י ז"ל יהיה נאור הנחוב כך, ויהי ניוס כלות משה להקיס את המשכן
(אז) וימשח אותו ויקדש אותו ואת כל כליו וגם את המזבח ואת כל כליו (משח ויקדש) כי כאשר כוהו
השם על הקמת המשכן של יום השמיני לכוה ג"כ על המשיח למשכן וכליו ולמזבח (שמו' מ' ט'), ובשעתו
לא הוזכר המשיח (שם י"ז), והודיע כאן שעשה הכל ביום השמיני כאשר כוה השם להקיס ולמטות,
ומה שכתוב (ויקרא ח"י') ויקח משה משכן המשחה וגומר זהו היתה מעשה ז' ימי המלואים,
וכאן הודיע מעשה יום השמיני כאשר כלו הקממו: וימשחם ויקדש אתם, פירושו כאשר משחם
ויקדשם אז ויקריבו נשיאי ישראל וגומר, והמחרגם האשכנוי נמר בשעת הרמב"ן, ולדעתו אין
מכלל הלשון ראיה כל כך, שכן דרך הכתוב לכלול אחרי שפרט, וכן הטעים הכוונה בתרגומו:
וימשחם, בשמן המשחה: ויקדש אתם, בדם - (הראש"ע), והשיג עליו הרמב"ן כי גם במשכן
נאמר ויקדש אותו והמשכן לא נתקדש בדם, אבל פירושו וימשחם לקדש אתם (רלב לומר במשיחת
השמן): (ב) ויקריבו נשיאי ישראל, בתחלה אמר דרך כלל על כל הגדבות שהקריבו, ולאחר
זה

המעמר

סופרים שהניא כמה מדרשים וזהו שכלת כלת חסרה, והוא אחד מן המקומות שרבויותו ז"ל
חלקו על האסורה; ועיין תקון סופרים על הפסוק ולכני הפילגשים (בראשית כ"ה ו'). והמפרשים
האומרים כי כוונת רש"י על פתח הכ"ף ודגשת הלמ"ד שאינו משרש קלה אך מן קלל מענין קלה.
לא ידעו ולא הבינו שהוא מניין פיעל, כמו ויכל אלהים (בראשית ב' ג'); כי הקל מהשרש
הזה על ענין נמר והשלמה הוא תמיד עומד.

שטאממיר שמעו, וועלכע דען
 מוסטערונגען בייאנעוואהנט
 האבען. (ג) דיעזע בראכטען
 איהרע נאכעפאר דעו עוויגען,
 זעכס בעדעקטע וואגען אונד
 צוועלף רינדער, יעדער צווייא
 פירשטען איינען וואגען אונד
 יעדער איינען אכטען; דיעזע
 בראכטען זיא פאר דיא וואה-
 נונג. (ד) דער עוויגע שפראך
 צו משה, וויא פאלגט: (ה) גים
 זאלכעס פאן איהנען אן, עס
 זאלל צום דיענסטע בייא דעם
 שטיפטם:

נשיאי המטות הם העמדים על-
 הפקדים: (ג) ויביאו את קרבנם
 לפני יהוה שש עגלות צב ושני
 עשר בקר עגלה על-שני
 הנשאים ושור לאחד ויקריבו
 אותם לפני המשכן: (ד) ויאמר
 יהוה אל-משה לאמר: (ה) קח
 מאתם והיו לעבד את-עבדת

אהל

תרגום אונקלוס

רשי

אינון דקימין על מנינא: (ג) ואיחיו ית
 קרבניהון קדם יי שית עגלון בד מחפין
 וחרוי עשר תורין עגלחא על תרין דקרביא
 ותור לחד וקריו יתהון לקדם משכנא:
 (ד) ויאמר יי למשה למימר: (ה) קבל מנהון
 ויהון למפלח ית פולחן משבן זמנא ותתן
 יתהון

עליהם במזרי' והיו מוכים עליהם שני' ויכו
 שוטרי בני ישראל (שמות ה'): הם העומדי'
 על הפקודים. שעמדו עם משה ואהרן
 כשמו את ישראל שנאמר ואתכם יהיו וגו':
 (ג) שש עגלות צב. אין צב אלא מחופים
 וכן כלבים ובפרדים (ישעי' ס"ו) עגלות
 מכוסין קרויים כלבים: ויקריבו אותם לפני
 המשכן. שלא קבל משה מידם עד שנאמר
 לו מפי המקום. אמר ר' נחמן מה ראו
 הנשיאים

באר

זה מפרש איכותן שהן העגלות והבקר ומה שהקריבו על המזבח איש איש יומו: הם העומדים על
 הפקדים, שעמדו עם משה ואהרן בשעת מנין ישראל כמו שנחזק ואתכם יהיו איש איש למטה:
 (ג) שש עגלות צב, אין צב אלא מחופים וכן כלבים ובפרדים (ישעיהו ס"ו כ') עגלות מנוסות
 קרויות כלבים, (רש"י וכן תרגם אונקלוס ויונתן בן עוזאל), ועגלות דבוק, עגלות של צב, עגלות
 של מכסה, ותרגום ירושלמי שית עגלן מזוגין, כלומר שכל עגלה היתה זוג בקר המושכין אותה
 בלשון אשכנזי (לזווייטפענניג), והראשני פירש שהוא מין ממיני השוורים המושכים את העגלות,
 ואולם כנראה מהנחמד הביאו את שנים עשר הנקר לכורך המשיכה, ועוד אם היו אלו לנד מן
 הנקר, מדוע לא זכר מספרם, כאשר זכר מספר הנקר, ושרש צב נראה שהוא מהכפולים, כי
 מלאנו ברבוי בצפ"ים דגש הלמ"ד לחסרון עי"ן הפעל: על שני הנשיאים, לכל שני הנשיאים:
 ויקריבו אותם לפני המשכן, כי לא ידעו אם הוא רכון השם לשאת קרשי המשכן על העגלות
 עד שאמר ה' למשה קח מאתם וגומר, וזה לשון הרמב"ן ויתכן שנפרש ויביאו את קרבנם לפני ה'
 שש עגלות צב, שש עגלות גדולות נושאות קרבנותיהם ושנים עשר בקר מושכים העגלות, והנה
 הביאו העגלות מלאות והבקר לפני המשכן והשם לזה את משה קח מאתם הכל והיו העגלות
 והבקר שאינן לקרבן לעבד את עבודת אהל מועד ואחר כך לקחו הנשיאים את קרבניה' מעל העגלו'
 ויקריבו אותם לפני המשכן כי היו מושכים להקריב הכל בו ביום, אחר שהורשו להקריבם לו
 והשם לזה נשיא אחד ליום וקריבו ולכך לא הוזכר לומר עמה קח מאתם, ודרך הבלשון לומר
 עגלות על דרך המלוי שבהן כמו אוכלי שלחן אוכלי (פירוש אוכלי לחם שלחן אוכל) ויהיה שש
 עגלות צב שש עגלות של מלוי (ויהיה לדעתו צב מגזרת לכנות בטן מנחי למ"ד ה"א, כמו מן ידה
 אנה

אֵהָל מוֹעֵד וְנִתְחַהּ אוֹתָם אֶל-
הַלְוִיִּם אִישׁ כְּפִי עֲבַדְתּוֹ: (ו) וַיִּקַּח
מֹשֶׁה אֶת-הָעֵגְלֹת וְאֶת-הַבָּקָר
וַיִּתֵּן אוֹתָם אֶל-הַלְוִיִּם: (ז) אֶת
שְׁתֵּי הָעֵגְלוֹת וְאֶת אַרְבַּעַת
הַבָּקָר נָתַן לְבְנֵי גֵרְשׁוֹן כְּפִי
עֲבַדְתָּם: (ח) וְאֶת אַרְבַּע הָעֵגְלוֹת
וְאֶת שְׁמֹנֶת הַבָּקָר נָתַן לְבְנֵי
מֵרָרִי כְּפִי עֲבַדְתָּם בְּיַד אִיתָמָר
בֶּן-אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן: (ט) וּלְבְנֵי קָהָת
לֹא נָתַתָּן כִּי-עֲבַדְתָּ הַקֹּדֶשׁ עֲלֵיהֶם
בְּכִתְּףֵי יִשָּׂאוּ: (י) וַיִּקְרִיבוּ הַנְּשִׂאִים

שְׁמֵיפֶטסעלמע געב-ויכט
ווערדען, אונד רוא זאללסט
עם דען לויים איבערנעבען,
יעדעם נאך זיינעם דיענסטע.
(ו) משה נאהם דיא וואגען
אונד דאזינדפיעה אי, אינד
נאכזיא דען לויים; (ז) נעהם-
ליך צווייא וואגען אונד פיער
רינדער נאב ער דען קינדערן
גרשון נאך איהרעם דיענסטע,
(ח) אונד פיער וואגען נעבסט
אַכט רינדערן נאב ער דען קינ-
דערן מררי נאך איהרעם דיענ-
סטע אונטער דער אויפֿויכט
איתמר, זעהנעס דעס פריע-
סטערס אהרן; (ט) דען קינ-
דערן קהת אבער נאב ער
ניכטס, דעןזיא האטטען איה-
רען דיענסט ביים הייליגטה-
מע, אונד מוסטען עם אויף דען שולטערן טראגען. (י) דיא שמאמפֿירשטען בראכטען

מע, אונד מוסטען עם אויף דען שולטערן טראגען. (י) דיא שמאמפֿירשטען בראכטען

חרגום אונקלוס

ר ש י

יִתְחַוֶּן לְלִיּוּאֵי גֹבַר כְּמִיסַת פּוֹלְחָנֶיהָ:
(ו) וְנָסִיב מֹשֶׁה יָח עֵגְלָתָא וַיִּת תּוֹרֵי וַיְהִי
יִתְחַוֶּן לְלִיּוּאֵי: (ז) יִת תְּרִתִּין עֵגְלוֹן וַיִּת
אַרְבַּעַת תּוֹרֵי יְהִב לְבְנֵי גֵרְשׁוֹן כְּמִיסַת
פּוֹלְחָנֶיהוֹן: (ח) וַיִּת אַרְבַּע עֵגְלוֹן וַיִּת תְּמִנְיָא
תּוֹרִין יְהִב לְבְנֵי מֵרָרִי כְּמִיסַת פּוֹלְחָנֶיהוֹן
בְּיַד דְּאִיתָמָר בֶּר אֶהֱרֹן בְּהֵנָא: (ט) וּלְבְנֵי
קָהָת לֹא יְהִב אַרְי פּוֹלְחֵן קוֹדֶשׁא עֲלֵיהוֹן
בְּכִתְּפָא נְטִלִין: (י) וַיִּקְרִיבוּ רַבְּרִבָּי יִת

הנשיאים להטנדב כאן בתחלה ובמלאכה
המשכן לא התנדבו תחלה אלא כד אשרי
הנשיאים יתנדבו לבור מה שיתנדבו ומה
שמחסרי' אנו משלימין כיון שראו שהשלימו
לכיר את הכל שנאמר והמלאכה היתה
דיס (שמות ל"ו) אמרו מעתה מה עלינו
לעשות הביאו אנכי הסוהם והמליאים
לאשוד ולחזן לכך התנדבו כאן תחלה:
(ו) כפי עבודתם. שהיה משא בני גרשון
קל משל מררי שהיו נושאים הקרשים
והעמודים והאלדנים: (ט) כי עבודת הקדש
עליהם. משא דבר הקדושה הארין
והשלחן וכו' לפיכך ככתף ישאו: (י) ויקריבו
הנשיאים את מנכת המזבח. לאחר

חנכת

ב א ו ר

אנה יד אב), ומלאין היו מקרננות המנכה אשר יפרש, עד כאן: (ח) כפי עבודתם, לפי שמשאלת
בני מררי היתה כנדה משל בני גרשון הולכנו לארבע עגלות: ביד איתמר, מוסב גם על כפי
עבודתם נפסוק שלמעלה, רכס לומר שזלק את העגלות לבני גרשון ולבני מררי כפי עבודתם
שהיתה על ידי איתמר: (ט) כי עבודת הקדש עליהם, שהיו נושאים הארון והשלחן והמזבחה
לכן אין דרך כבוד לשאת אותם בעגלות כי אם ככתף ישאו: (י) ויקריבו הנשיאים את-חנכת
המזבח

בייא דער זאלכונג דעם אלי
 טארס דאז אינווייהונגסאפ
 פער אלס ויא, דיא שטאמט
 פירשטען נעהמליך, איהרע
 גאבע צום אלטארע בראכ
 טעו: (יא) זאגטע דער עויגע
 צו משה: יעדער פירשט זאלל
 אז איינעם טאגע דיא גאבע
 ברונגען צו אינווייהונג דעם
 אל טארס. (יב) דער אס
 ערשטען טאגע זיינע גאבע
 דארבראכטע, וואר נחשון
 זאהן עמינדב פאם שטאממע
 יהודה, (יג) אונד זיינע גאבע
 וואר, איינע זילבערנע שייסעל,
 הוני

את חנכת המזבח ביום המשח
 אתו ויקריבו הנשיאם את
 קרבנם לפני המזבח: (יא) ויאמר
 יהוה אל משה נשיא אחד
 ליום נשיא אחד ליום
 יקריבו את קרבנם לחנכת
 המזבח: (יב) ויהי
 המקריב ביום הראשון את
 קרבנו נחשון בן עמינדב למטה
 יהודה: (יג) וקרבנו קערת כסף

ארח

תרגום אונקלוס

חנכת מדבחה ביוםא דרבוי יתיה וקריבו
 דברביא יח קורבנהון לקדם מדבחה:
 (יא) ואמר יי למשה רבא חד ליוםא רבא
 חד ליוםא יקרבון יח קורבנהון לחנכת
 מדבחה: (יב) והוה דמקרב ביוםא קדמאה
 יח קורבניה נחשון בר עמינדב לשבטא
 דיהודה: (יג) וקורבניה מגסהא דכסף חדא

מאה

למטה יהודה. יחסו הכתוב על שנתו ולא שנתו והקריב או אינו אומר למטה יהודה
 אלא שנתו משנתו והניח חלמוד לומר זה קרבן נחשון משלו הביא:
 (יג) שניהם

רשי

שהתנדבו העגלות והנקר לשאת המשכן
 נשאן לנס להחזק קרבנות המזבח למנוח:
 ויקריבו הנשיאים את קרבנם לפני המזבח.
 כי לא קבל משה מידם עד שנאמר לו
 מפי הגבורה: (יא) יקריבו את קרבנם
 לחנכת המזבח. ועדין לא היה יודע משה
 הישך יקריבו אס כסדר תולדותם אס
 כסדר המסעות עד שנאמר לו מפי
 הקנ"ה יקריבו למסעות איש יומו:
 (יב) ביום הראשון. אותו היום נטל
 עשר עטרות ראשון למעשה בראשית
 ראשון לנשיאים וכו' כדאיתא בסדר עולם:

באר

המזבח, מלכדן העגלות והנקר הביאו עוד גדנות מדברים הנקריבים לחנוכת המזבח, ולפירוש
 הרמב"ן שהעגלות והנקר לא היו לקרבן כי אס לשאת את קרבנם, יהיה פירוש ויקריבו הנשיאים
 כמו שזכרתי למעלה אחר שנה השם לקחת את העגלות ואת הנקר לקחו הנשיאים את קרבניהם
 מעל העגלות ויקריבו לפני המזבח, כי היו חוששים להקריב הכל בו ביום עד שאמר ה' למשה
 נשיא אחד ליום וגומר: ויקריבו הנשיאים את קרבנם לפני המזבח, באורו וכאשר הקריבו
 לפני המזבח אז אמר ה' אל משה נשיא אחד ליום שלא יקריבו כלם ביום אחד אבל יחלקו
 לימים: (יג) וקרבנו, בעבור שהזכיר בכר שם המקריב שהוא נחשון אמר וקרבנו והו"ו יש לו
 טעם כאומר זה קרבנו. (ראב"ע), ויחנן שהוא מוסב על תיבת ויהי שפסוק הקודם,
 והשעור ויהי המקריב וגומר ויהי קרבנו וגומר, וכסדר שנסעו לדגליהם הביאו קרבנותיהם,
 דגל

חנכת המזבח (יב) ויהי המקריב ביום הראשון את קרבנו נחשון בן עמינדב למטה יהודה: (יג) וקרבנו קערת כסף חדא

אחת שלשים ומאה משקלה
 מזרק אחד כסף שבעים שקל
 בשקל הקדש שניהם מלאים
 סלת בלורה בשמן למנחה:
 (יד) כף אחת עשרה זהב מלאה
 קטרת: (טו) פר אחד כן בקר
 איל אחד כבש אחד כן שנתו
 לעלה: (טז) שעיר עזים אחד
 לחטאת: (יז) ולזבח השלמים
 בקר שנים אילם חמשה עתודים
 חמשה כבשים בני שנה
 חמשה זה קרבן נחשון כן
 עמינדב: פ

הונדערט אונד דרייסיג שקל
 שווער, איינע זילבערנע שאַ-
 לע, זיעבענציג שקל שווער,
 נאך דעם שקל דעם הייליג.
 טהומס, ביידע פאלל דעם
 פיינסטען מעהלם מיט אהל
 איינגעריהרט, צום מעהלפּ-
 פער, (יד) איין נאלדענער
 לעפּפּעל, צעוון שקל שווער,
 פאלל הויכוערקס, (טו) איין
 שטיער, נעהמליך איין זינגעם
 רינד, איין ווירדער אונד איין
 יעהריג לאס צום גאַנצען אַפּ-
 פער, (טז) איין ציעגענכאָק
 צום זינדענאָפּפּער, (יז) צום
 פריידענאָפּפּער צווייאַ רינדער
 פּינף ווירדער, פּינף בעק-
 קע אונד פּינף יעהריגע לעמ-
 מער. דיעזעס וואַר דיא גאַבע
 נחשון זאַהנס עמינדב.

אם

כיום

חרגום אונקלוס

מאה וחלחין סלעין הוה מתקלה מזרקא
 חד דכסף מתקליה שבעין סלעין בסלעי
 קודשא תרוניהון מלן סלקא דפילא במשח
 למנחתא: (יד) בזיקא חדא מתקל עטר סלעין
 היא דדהב מליא קטורת בוסמיא: (טו) הור
 חד בר תורי דבר חד איטר חד בר שתיה
 לעלתא: (טז) צפיר בר עזין חד לחטאתא: (יז) ולנכסח קודשא הורין תרין דכרין
 חמשא גדיי חמשא אמרין בני שנה חמשא דין קרבן דנחשון בר עמינדב:

רשי

(יג) שניהם מלאים סלת. למנחת נדבה:
 (יד) עשרה זהב. כחרגומו משקל עשר שקלי
 הקדש ה' זה: מלאה קטרת. לא מנינו
 קטרת ליחיד ולא על מזבח החיכון אלא זו
 בלבד והוראת שעה היתה: (טו) פר אחד.
 מיוחד שבעדרו: (טז) שעיר עזים אחד
 לחטאת. לכפר על קנר המהום טומאת
 ספק:

הקריב

ביום

באור

דגל יסודה, דגל ראובן ואחר כך דגל אפרים ואחר כך דגל דן: שלשים ומאה משקלה,
 באורו שלשים ומאה שקל משקלה, כמו שכתוב במזרק שבעים שקל בשקל הקדש: מלאים סלת,
 למנחת נדבה: (יד) עשרה זהב, חרגום אונקלוס מחקל עשר סלעין היא דדבה, ובנוגמו
 שמת זהב לא חורה על משקל הכף כי אם על חיכומו כאלו במוב עשרה שקל ושל זהב היתה,
 ובסוף הפרשה מפורש כמות זהב שמים עשרה מלאות קטרת עשרה הכף בשקל הקדש, וכן
 אמרו רבותינו ז"ל בספרי היא של זהב ומשקלה עשרה שקלים של כסף: מלאה קטרת,
 לא מנינו קטרת ליחיד ולא על מזבח החיכון אלא זו בלבד, והוראת שעה היתה. (רש"י והוא
 מגמרא דמנחות (דף ג' ע"א וע"ב), עיין רא"ם דאישתמיט ליה הבמרא הזאת): (יז) בקר שנים,

(יח) אם צווייטען טאגע בראַכטע טע נתנאל וָאָהוּ צוער, פֿירשט דעם שטאַממעס יששכר. (יט) דיעזער בראַכטע צורנאָבע איינע זילבערנע שיססעל, הונדערט אונד דרייסיג שקל שווער, איינע זילבערנע שאַלע, זעבענציג שקל שווער, נאָך דעם שקל דעם הייִ ליגט הומס, ביירע פֿאַלל דעם פֿיינסטען מעהלס מיט אָהל איינע.

ר ש י

(יח) הקריב נתנאל בן צוער. הקריב את קרבנו. מה תלמוד לומר הקריב בשבטו של יששכר מה שלא נאמר בכל השבטים לפי שכל ראובן וערער ואשר אתו שקדמני יהודה אחי הקריב אני אחריו אמר לו משה מפי הגבורה נאמר לי שקריבו כסדר מסען לדגליהם לנך אמר הקרב את קרבנו והוא חסר יו"ד שהוא משמע הקרב לשון לוי שמפי הגבורה

נלטיה הקרב ומהו הקריב הקריב ב' פעמי' שנצטיל אני דברי' וכה להקריב שני לשבט' אחת שהיו יודעו' בתורה שא' ומבני יששכר יודעו בינה לעתים (דה"א י"ב) ואחת שהם נתנו ענה לנשיאים להתנדב קרבנות הללו וניסודו של ר' משה הדרשן מלאתי אמר ר' פנחס בן יאיר נתנאל בן צוער השיאן ענה זו: (יט) קערת כסף. מנין אותיותיו בנימטריוא חתק"ל כנגד שנותיו של אדם הראשון: שלשים ומאה משקלה. על שם ששעה עמיד תולדות לקיום העולם בן ק"ל הי' שנאמר ויהי אדם שלשים ומאת שנה ויולד את וגו' (בראשית ה'): מורק אחד כסף. בנימטריוא חתק"ך על שם ששעה עמיד תולדות בן ח"ק שנה ועל שם עשרים שנה שנגזרה גזרת המבול קודם תולדותיו כמו שפירשתי אלל והיו ימיו מאה ועשרים שנה לפיכך נאמר מורק אחד כסף ולא נאמר מורק כסף אחד כמו שנאמר בקצרה לומר שאף אותיות של אחד מלטרפות למנין: שנעים שקל. כנגד שנעים אמות

(יח) בַּיּוֹם הַשְּׁנִי הִקְרִיב נְתַנְאֵל בֶּן־צוּעֵר נְשִׂיאַת יִשְׁשַׁכָּר: (יט) הִקְרִיב אֶת־קֶרְבָּנוֹ קְעֶרֶת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלִשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מוֹרֵק אֶחָד כֶּסֶף שֶׁבַע־עִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵי־הֵם וּמֵלֵאִים סֵלֶת בְּלוֹקֶה

בשמן

תרגום אונקלוס

(יח) בַּיּוֹמָא הַשְּׁנִינָא קְרִיב נְתַנְאֵל בֶּר צוּעֵר רַבָּא דִּישְׁשַׁכָּר: (יט) קְרִיב ית קְרַבְנִיָּה מְגַסְתָּא דְכֶסֶף חֲדָא מֵאָה וְחֲלָחִין סְלֵעִין הוּא מְחַקְלָהּ מוֹרְקָא חֶד דְכֶסֶף מְחַקְלִיָּה שֶׁבַעִין סְלֵעִין בְּסְלֵעֵי קוֹדֶשׁא תְרוּיְהוֹן מְלַן סְלֵחָא דְפִילָא

במשח

נלטיה הקרב ומהו הקריב הקריב ב' פעמי' שנצטיל אני דברי' וכה להקריב שני לשבט' אחת שהיו יודעו' בתורה שא' ומבני יששכר יודעו בינה לעתים (דה"א י"ב) ואחת שהם נתנו ענה לנשיאים להתנדב קרבנות הללו וניסודו של ר' משה הדרשן מלאתי אמר ר' פנחס בן יאיר נתנאל בן צוער השיאן ענה זו: (יט) קערת כסף. מנין אותיותיו בנימטריוא חתק"ל כנגד שנותיו של אדם הראשון: שלשים ומאה משקלה. על שם ששעה עמיד תולדות לקיום העולם בן ק"ל הי' שנאמר ויהי אדם שלשים ומאת שנה ויולד את וגו' (בראשית ה'): מורק אחד כסף. בנימטריוא חתק"ך על שם ששעה עמיד תולדות בן ח"ק שנה ועל שם עשרים שנה שנגזרה גזרת המבול קודם תולדותיו כמו שפירשתי אלל והיו ימיו מאה ועשרים שנה לפיכך נאמר מורק אחד כסף ולא נאמר מורק כסף אחד כמו שנאמר בקצרה לומר שאף אותיות של אחד מלטרפות למנין: שנעים שקל. כנגד שנעים אמות

ב א ו ר

בקר כולל זכרים ונקבות, ואלו השלמים היו מן הזכרים כמו שמפורש בסוף הפרשה עשרים וארבעה פרים: (יח) הקריב נתנאל, ואמר את זה הקריב את קרבנו כי בן דרך המקרא לכפול כמו ויאמר ילחק אל אברהם אביו ויאמר אני בעבור שארכו לו הדברים, וכן ויאמר המלך אחזרוש ויאמר לאסתר המלכה. ולא הזכיר ביתר הנשיאים הקריב כלל כי אחז דרך קצרה, וכן לנגלותם במספר ראובן

ה מ ע מ ר

(יח) הקריב נתנאל בן צוער, הקריב את קרבנו, לשין רש"י: מה תלמוד לומר הקריב וכו', הנה בתחלה באר רש"י מדוע לא נאמר גם ביששכר, ביום השני נשיא לבני יששכר, כמו נשיא השבטים לזה אמר: כי שאר השבטים הקריבו את קרבנם בלי ערעור בסדר הדגלים, אך ביששכר היה מחליקת, ולזה נכתב הקריב, שהוא התאמן להקריב; ואם"כ דיוק רש"י מלת הקרב בפסוק השני, שהיה די לומר: קרבנו וגו', לכן פירש שהוא חסר יו"ד והוא הזווי.

תרגום אשכנזי לח

איינגעריהרט, צום מעהלאַפּ-
פֿער, (כ) איינען גאלדענען
לעפֿעל, צעהן שקל שווער,
פֿאלל רויבֿווערקס, (כא) איינען
שטיער, נעהמליך איין יונגעס
רינד. איינען ווידדער, איין יעה;
ריג לאַם צום גאַנצען אַפּפֿער,
(כב) איינען ציעגענבאָק צום זיג;
דענאָפּפֿער; (כג) צום פֿריי-
דענאָפּפֿער צווייא רינדער,
פֿינף ווידדער, פֿינף בעקקע,
פֿינף יעהריגע לעממער. דיע-
זעס וואָר דיא גאַבע נחנאל,
זאָהנס צוער. (כד) צום דריט-
טען טאַגע דער פֿירשט דער
קינדער זבולן אליאב זאָהן
הלון. (כה) זיינע גאַבעוואָר,
איינע

בשמן למנחה: (כ) כֶּף אַחַת
עֶשְׂרֵה זָהָב מִלֵּאָה קְטֹרֶת:
(כא) פֶּר אֶחָד בֶּן־בְּקָר אֵיל אֶחָד
כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שָׁנָתוֹ לְעֹלָה:
(כב) שְׁעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת:
(כג) וְלִזְבַּח הַשְּׁלָמִים בְּקָר
שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עֶחָדִים
חֲמִשָּׁה כֶּבֶשִׁים בְּנֵי־שָׁנָה
חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן נְתִנְאֵל בֶּן־
צוּעֵר:

(כד) בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי נָשִׂיא לְבָנִי
זְבוּלָן אֱלִיאָב בֶּן־חֵלֹן: (כה) קָרְבָּנוֹ

קערה

תרגום אונקלוס

במשח למנחה: (כ) בזיכא חדא מחקל
עשר סלעין היא דדָּבָב מִלֵּאָה קְטֹרֶת בּוֹסְמֵיא:
(כא) תור חד בר תורי דבר חד אמר חד
בר שתיה לעלחא: (כב) צפיר בר עזין חד
לחטאחא: (כג) ולנכסת קודשייא תורין תרין
דברין חמישא גדיי חמישא אמרין בני שנה
חמישא בין קרבן נחנאל בר צוער:
(כד) ביום שלישיא רבא לבני זבולן אליאב
בר הלון: (כה) קרבניה מגסחא דכסף

חדא

ר ש י

אויסות זיכאו מצניו: (כ) כֶּף אַחַת. כנגד
בחורה שנחנה מידו של הקב"ה: עשרה
זהב. כנגד עשרת הדברות: מלאה קטרת.
גימטריא של קטרת תר"ג מלות ובלבד
סתחליף קי"ף דל"ת ע"י א"מ ב"ג רד"ק:
(כא) פר אחד. כנגד אברהם שנאמר בו ויקח
בן בחר (שם י"ח): איל אחד. כנגד ילמק
ויקח את האיל וגו' (שם כ"ב): כנש אחד.
כנגד יעקב והכשני' הפריד יעקב (שם ל'):
(כב) שעיר עזים. לכפר על מכירה יוסף
שנאמר וישחטו שעיר עזים (שם ל"ז):
(כג) ולזבח השלמים בקר שנים. כנגד
משה ואהרן שנתנו שלום בין ישראל לאביהם
שנשמים: אילים כנשים ועחודים. ג'
מינים כנגד כהנים ולוים וישראלים וכנגד
חורה נביאים וכחובים. שלש חמיסיות כנגד חמשה חומשין וחמשה הדברות הכתיבין על לוח
א' וה' הכתיבין על השני ע"כ מיסודו של ר' משה הדרשן: (כד) ביום השלישי נשיא גימור.
ביום השלישי היה הנשיא המקריב לבני זבולן וכן כלם אבל נחנאל שנאמר בו הקריב נחנאל
נופל אחריי הלשון לומר נשיא לפי שנבר הזכיר שמו והקריבתו ובשאר שלא נאמר בהם הקריב
נופל עליהם לשון זה נשיא לבני פלוני אותו היום היה הנשיא המקריב לשבט פלוני:

ב א ו ר

ראובן ושמעון לכדס וכן רבים: (כד) ביום השלישי נשיא, ענינו ביום השלישי היה המקריב
נשיא לבני זבולן וכן כולם:

קֶעֶרֶת כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה
 מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים
 שְׁקָל בְּשִׁקְל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם ו
 מִלְּאִים סֵלֶת בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן
 לְמִנְחָה: (כו) כֶּף אַחַת עֶשְׂרֵה זָהָב
 מְלֵאָה קִטְרוֹת: (כז) פֶּר אֶחָד בֶּן־
 בֶּקָר אֵיל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־
 שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: (כח) שְׁעִיר־עִזִּים
 אֶחָד לְחַטָּאת: (כט) וְלִזְבַּח
 הַשְּׁלָמִים בֶּקָר שְׁנַיִם אֵילִם
 חֲמִשָּׁה עֶהָדִים חֲמִשָּׁה כֶּבֶשִׁים
 בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זָהָב קָרְבַּן אֱלֹהִים
 בְּיָחִלּוּ: פ

איינע זילבערנע שיססעל, הונג
 דערט אונד דרייסיג שקל
 שווער, איינע זילבערנע שא-
 לע, זיעכענציג שקל שווער,
 נאך דעם שקל דעם הייליג-
 טהומס, ביידע פאלל דעם
 פיינסטען מעהלס מיט אהל
 איינגעריהרט, צום מעהל-
 אַפפער, (כו) איין גאלדע-
 נער לעפפעל, צעהן שקל
 שווער, פאלל הויכוערקס,
 (כז) איין שטיער, נעהמליך
 איין וונגעס רינד, איין ווידדער,
 איין יעהריג לאם, צום נאג-
 צען אַפפער, (כח) איין ציע-
 גענכאק צום זינדענאַפפער,
 (כט) צום פריירענאַפפער צווייא
 רינדער, פינף ווידדער, פינף
 בעקקע, פינף יעהריגע לעמ-
 מער, דיעועס וואר דיא גא-
 בע אליאב זאָהן חלון. (ל) אַם
 פיערטען טאגע דער פירשט
 דער קינדער ראובן, אליצור
 זאָהן שדיאור. (לא) זיינענא-
 בע וואר, איינע זילבערנע שיס-
 סעל, הונדערט אונד דרייסיג
 שקל שווער, איינע זילבערנע
 שאַלע, זיעכענציג שקל שווער,
 נאך

חרגום אונקלוס

חָדָא מֵאָה וּחֲלָתִין סְלֻעִין הָיָה מִחֻקְלָהּ מִזְרָקָא חָד דְּכֶסֶף מִחֻקְלֵיהּ שְׁבַעִין סְלֻעִין
 בְּסְלֻעֵי קוֹדֶשׁא תְּרוּיָהוּן מְלֵן סְלֻתָא דְּפִילָא בְּמִשְׁחָ לְמִנְחָתָא: (נו) בְּזִיכָא חָדָא
 מִחֻקְלָהּ עֶשְׂרֵי סְלֻעִין הָיָא דְּדָהָב מְלֵיאָ קִטְרוֹת בּוֹסְמִיא: (נז) תּוֹר חָד בֶּר תּוֹרֵי
 דְּכָר חָד אִימֹר חָד בֶּר שְׁתֵּיָה לְעֹלָתָא: (נח) צְפִיר בֶּר עִזִּין חָד לְחַטָּאתָא:
 (נט) וְלִנְבִסַת קוֹדֶשׁא תּוֹרִין תְּרִין דְּכָרִין חֲמִשָּׁא גְדִי חֲמִשָּׁא אִמְרִין בְּנֵי שָׁנָה
 חֲמִשָּׁא דִּין קוֹרְבָן אֱלִיאָב בֶּר חֲלוּן: (ל) בְּזִימָא רְבִיעָאָה רְבָא לְבְנֵי רְאוּבֵן
 אֱלִיצוֹר בֶּר שְׁדִיאוֹר: (לא) קוֹרְבַנְיָה מְגֻסְתָּא דְּכֶסֶף חָדָא מֵאָה וּחֲלָתִין
 סְלֻעִין הָיָה מִחֻקְלָהּ מִזְרָקָא חָד דְּכֶסֶף מִחֻקְלֵיהּ שְׁבַעִין סְלֻעִין בְּסְלֻעֵי

נאך דעם שקל דעם הייליג.
 טהומס, ביידע פאלל דעם
 פיינסטען מעהלס מיט אהל
 איינגעריהרט, צום מעהלפּ-
 פּער, (לג) איין גאלדענער
 לעפּעל, צעהן שקל שווער,
 פאלל רויכווערקס, (לג) איין
 שטיער, נעהמליך איין יונגעס
 רינד, איין ווידער, איין יעה.
 ריגלאם צום גאנצען אפּפּער,
 (לד) איין ציענענבאָק צום זיג-
 דענאפּפּער, (לה) צום פּריי-
 דענאפּפּער צוויי רינדער,
 פּינף ווידער, פּינף בעקקע,
 פּינף יעהריגע לעממער. דיע-
 זעס וואָר דיא גאָבע אליצור
 וואָהן שריאור. (לו) אַם פּינפּ-
 טען טאָגע דער פּירשט דער
 קינדער שמעין, שלמיאל וואָהן
 צורישדי. (לז) ווינע גאָבע וואָר,
 אינע זילבערנע שיססעל, הונ-
 דערט אונד דרייסיג שקל
 שווער, אינע זילבערנע שאַ-
 לע, זיעבענציג שקל שווער,
 נאך דעם שקל דעם הייליג.
 טהומס, ביידע פאלל דעם
 פיינסטען מעהלס מיט אהל
 איינגעריהרט, צום מעהלפּ-
 פּער, (לח) איין גאלדענער
 לעפּע

הקדש שניהם ומלאים סלת
 בלולה בשמן למנחה: (לג) כף
 אחת עשרה זהב מלאה קטרת:
 (לג) פר אחד בין בקר איל אחד
 כבש אחד בין שנתו לעלה:
 (לד) שעיר עזים אחד לחטאת:
 (לה) ולזבח השלמים בקר שנים
 אילים חמשה עתדים חמשה
 כבשים בני שנה חמשה
 זה קרבן אליצור בין
 שריאור: פ

(לו) ביום החמישי נשיא לבני
 שמעון שלמיאל בין צור ישרי:
 (לז) קרבנו קערת כסף אחת
 שלשים ומאה משקלה מזרק
 אחד כסף שבעים שקל בשקל
 הקדש שניהם ומלאים סלת
 בלולה בשמן למנחה: (לח) כף

אחת

חרגום אונקלוס

קודשא תרויהון מלן סלתא דפילא במשח למנחתא: (לג) בויכא חדא מתקל
 עשר סלעין היא דדהב מלוא קטורת בוסמיא: (לג) תור חד בר תורי דבר חד
 אימר חד בר שתיה לעלתא: (לד) צפיר בר עוין חד לחטאתא: (לה) גלבכסת
 קודשא תורין תרין דברין חמשא גדיי חמשא אימרין בני שנה חמשא גין
 קרבן אליצור בר שריאור: (לז) ביוםא חמישאה רבא לבני שמעון שלמיאל
 בר צורישדי: (לז) קורבניה מנסתא דכסף חדא מארה ותלתין סלעין
 חור מתקלה מזרקא חד דכסף מתקליה שבעין סלעין בסלעי קודשא
 תרויהון מלן סלתא דפילא במשח למנחתא: (לח) בויכא חדא
 מתקל

אחת עשרה זהב מלאה קטורת: (לט)
 פֶּרֶ אֶחָד בֶּן־בָּקָר אֵיל אֶחָד
 כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לַעֲלֹה:
 (מ) שְׁעִיר־עִזִּים אֶחָד לַחֲטָאת:
 (מא) וְלִזְבַּח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם
 אֵילִם חֲמִשָּׁה עֶתְדִים חֲמִשָּׁה
 כֶּבֶשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה
 זֶה קֹרְבַן שְׁלָמֵי־אֵל בֶּן־
 צוּרִישָׁדִי: פ

(מב) בַּיּוֹם הַשְּׁנַיִם נָשִׂיא לְבְנֵי גֵד
 אֱלִיסָף בֶּן־דְּעוּאֵל: (מג) קֹרְבָנוֹ
 קֶעֶרֶת־כֶּסֶף אֶחָת שְׁלֹשִׁים וּמָאָה
 מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים
 שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם ו
 מִלֵּאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן
 לְמִנְחָה: (מד) כֶּף אֶחָת עֶשְׂרֵה
 זָהָב מְלֵאָה קְטוֹרֶת: (מה) פֶּרֶ אֶחָד
 בֶּן־בָּקָר אֵיל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד

כז

לעפעל, צעהו שקל שווער,
 פֶּאָלֶל רויכווערקס, (לט) איין
 שטיער, נעהמליך איין יונגעס
 רינד, איין ווידער, איין יעה
 ריגעס לאם צום נאנצען אפֿ
 פֶּער, (מ) איין ציענענבאָק
 צום זינדענאָפֿפֿער; (מא) צום
 פֿֿינדענאָפֿפֿער, צוויי רינֿ
 דער, פֿינף ווידער, פֿינף
 בעקקע, פֿינף יעהריגע לעמֿ
 מער. דיעועס וואָר דיא נאָ
 בע שלמיאל זאָהן צורישדי.
 (מב) אַם זעכסטען טאָגע דער
 פֿירשט דער קינדער גר,
 אליספֿ זאָהן דעואל. (מג) זיי
 נענאָבעוואָר, איינע זילבערֿ
 נע שיססעל, הינדערט אונד
 דרייסיג שקל שווער, איינע
 זילבערנע שאַלע, זיעכענציג
 שקל שווער נאָך דעם שקל
 דעם הייליגטהומס, ביידע
 פֶּאָלֶל דעם פֿיינסטען מעהלס
 מיט אָהל איינגעריהרט, צום
 מעהלאָפֿפֿער, (מד) איין גאָלֿ
 דענער לעפעל, צעהן שקל
 שווער, פֶּאָלֶל רויכווערקס,
 (מה) איין שטיער, נעהמליך
 איין יונגעס רינד, איין ווידֿ
 דער, איין יעהריגעס לאם צום
 גאָנֿ

חרגום אונקלוס

מתקל עשר סלעין היא דדקב מליא קטורת בוסמיא: (לט) תור חד בר תורי
 דבר חד אימר חד בר שתיה לעלתא: (מ) צפיר בר עזין חד לחטאתא:
 (מא) ולנכסת קודשיא תורין תרין דכרין חמשא גדיי חמשא אימרין בני שנה
 חמשא דין קורבן שלמיאל בר צורישדי: (מב) ביומא שתיתא רבא לבני גד
 אליסף בר דעואל: (מג) קורבניה מגסתא דכסף חדא מאה ותלתין סלעין הנה
 מתקלה מזרקא חד דכסף מתקליה שבעין סלעין בסלעי קודשא תרויהון מלן
 סלתא דפילא במשח למנחתא: (מד) בזיכא חדא מתקל עשר סלעין היא דדקב
 מליא קטורת בוסמיא: (מה) תור חד בר תורי דבר חד אימר חד בר

שחיה

נאנצען אָפּפּער, (מ) איין
 ציענענכאָק צום זינדענאָפּ-
 פּער; (מ) צום פּריידענאָפּ-
 פּער צוויי רינדער, פּינף
 ווידער, פּינף בעקקע, פּינף
 יעהריגע לעמטער. דיזעס
 וואָר דיא גאנצע אלוסף זאָהן
 דעואל. (מח) אַם זיבענטען
 טאגע דער פּוהשט דער קינ-
 דער אפרים, אלישמע זאָהן
 ע מיהוד. (מט) זיינע גאנצע
 וואר איינע זילבערנע שיססעל,
 הונדערט אונד דרייסיג שקל
 שווער, איינע זילבערנע שאלע,
 זעבענציג שקל שווער, נאך
 דעם שקל דעם הייליגטרוםס,
 ביידע פּאָלל דעם פּינסטען
 מע ה ל ס מיט אַהל איינגע-
 ריהרט, צום טעהלאָפּפּער,
 (ו) איין גאלדענער לעפּפּעל,
 צעהן שקל שווער, פּאָלל רויב-
 ווערקס, (זא) איין שטיער,
 נעהמליך איין יונגעס רינד,
 איין ווידער, איין יעהריגעס
 לאם צום נאנצען אָפּפּער,
 (כ) איין ציענענכאָק צום זינ-
 דענאָפּפּער; (כג) צום פּריידענ-
 אָפּפּער, צוויי רינדער פּינף
 וויד-

בן־שנתו לעלה: (מ) שעיר־עזים
 אחד לחטאת: (מ) ולזבח
 השלמים בקר שנים אילים
 חמשה עתדים חמשה כבשים
 בני־שנה חמשה זה קרבן אליסף
 בן־דעואל: פ

(מח) ביום השביעי נשיא לבני
 אפרים אלישמע בן־עמיהוד:
 (מט) קרבנו קערת־כסף אחת
 שלשים ומאה משקלה מזרק
 אחד כסף שבעים שקל בשקל
 הקדש שניהם ו מלאים סלת
 בלולה בשמן למנחה: (כ) כף
 אחת עשרה זהב מלאה קטורת:
 (כא) פר אחד בן־בקר איל אחד
 כבש־אחד בן־שנתו לעלה:
 (כב) שעיר־עזים אחד לחטאת:
 (כג) ולזבח השלמים בקר שנים
 אילים

תרגום אונקלוס

שתייה לעלתא: (מ) צפיר בר עזין חד לחטאתא: (מ) ולנכסת קודשיא תורין
 תרין דכרין חמשא גדיי חמשא אימרין בני שנה חמשא דין קרבן אליסף בר
 דעואל: (מח) ביומא שביעאה רבא לבני אפרים אלישמע בר עמיהוד:
 (מט) קורבניה מגסתא דכסף חדא מאה ותלחין סלעין הנה מתקלה מזרקא חד
 דכסף מתקליה שבעין סלעין בסלעי קודשא תרויהון מלן סלתא דפילא במשח
 למנחתא: (ו) בזיכא חדא מתקל עשר סלעין היא דרהב מליא קטורת
 בוסמיא: (זא) תור חד בר תורי דכר חד ואימר חד בר שתייה לעלתא:
 (כ) צפיר בר עזין חד לחטאתא: (כג) ולנכסת קודשיא תורין תרין דכרין
 חמשא

אֵילִם חֲמִשָּׁה עֲתָדִים חֲמִשָּׁה
כְּבָשִׁים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה
זֶה קָרְבַּן אֲדֹנָי שְׁמַע בְּנֵי־
עַמִּיהוּד:

(כד) בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי נָשִׂיא לְבְנֵי
מִנְשָׁה גַמְלִיאֵל בֶּן־פְּדֵהצֹר:
(כה) קָרְבָּנוֹ קֶעֱרַת־כֶּסֶף אֶחָת
שְׁלֹשִׁים וּמָאָה מִשְׁקָלָהּ מִזָּרֶק
אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל
הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מִלֵּאִים סֵלַת
בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן לְמִנְחָה: (כו) כֶּפֶף
אֶחָת עֲשָׂרָה זָהָב מִלֵּאָה קְטוֹרֶת:
(כז) פֶּר אֶחָד בֶּן־בְּקָר אֵיל אֶחָד
כְּבֹשֶׁת־אֶחָד בֶּן־שָׁנָתוֹ לְעֹלָה:
(כח) שְׁעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת:
(כט) וְלִזְבַּח הַשְּׁלָמִים בְּקָר שְׁנַיִם
אֵילִם חֲמִשָּׁה עֲתָדִים חֲמִשָּׁה
כְּבָשִׁים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה

ווידרער, פֿינף בעקקע, פֿינף
יעהריגע לעמטער. די עועס
וואָר דיא גאָבע אלישמע זאָהן
עמיהוד. (כד) אַם אַכטען טאַג
גע דער פֿירשט דער קינדער
מנשה, גמליאל זאָהן פֿדהצור.
(כה) זינע גאָבע וואָר אויגע
וילבערנע שייססעל, הונדערט
אונד דרייסיג שקל שווער, איי
גע זילבערנע שאַלע, זיעבענציג
שקל שווער, נאָך דעם שקל
דעם הייליגטהומס, ביי דע
פֿאַלל דעם פֿיינסטען מעהלם
מיט אָהל איינגעריהרט, צום
מעהלאַפֿפֿער, (כו) איין גאָל
דענער לעפֿעל, צעהן שקל
שווער, פֿאַלל רויכוערקס,
(כז) איין שטער, נעהמליך
איין יונגעס רינד, איין וויד
דער, איין יעהריגעס לאַם צום
גאַנצען אַפֿפֿער, (כח) איין
ציענענבאָק צום זינדענאַפֿפֿער;
(כט) צום פֿריידענאַפֿפֿער, צווייא
רינדער, פֿינף ווידרער, פֿינף
בעקקע, פֿינף יעהריגע לעמ
מער

תרגום אונקלוס

חֲמִשָּׁא גְדֵי חֲמִשָּׁא אֲמֵרִין בְּנֵי שָׁנָה חֲמִשָּׁא דִין קָרְבַּן אֲלִישְׁמַע בֵּר עַמִּיהוּד:
(כד) בַּיּוֹמָא תְּמִינָאָה רְבָא לְבְנֵי מִנְשָׁה גַמְלִיאֵל בֵּר פְּדֵהצֹר: (כה) קוֹרְבָּנִיָּה
מִגִּסְחָא דְכֶסֶף הָדָא מָאָה וְתַלְתִּין סְלַעִין הִוָּה מִתְקַלָּה מִזָּרְקָא חָד דְכֶסֶף
מִתְקַלָּיָה שִׁבְעִין סְלַעִין בְּסְלַעִי קוֹדֶשֶׁת תְּרוּיָהוֹן מִלָּן סֵלְתָא דְפִילָא בְּמִשַׁח
לְמִנְחָתָא: (כו) בְּזִיכָא הָדָא מִתְקַל עֶשֶׂר סְלַעִין הִיא דְדָהָב מִלֵּאָה קְטוֹרֶת
בּוֹסְמִיא: (כז) תּוֹר חָד בֵּר תּוֹרֵי דְכָר חָד אִימַר חָד בֵּר שְׁתֵּיָה לְעֹלָתָא:
(כח) צְפִיר בֵּר עֵזִין חָד לְחַטָּאתָא: (כט) וְלִנְכֶסֶת קוֹדֶשֶׁת תּוֹרִין
חָרִין דְכָרִין חֲמִשָּׁא גְדֵי חֲמִשָּׁא אֲמֵרִין בְּנֵי שָׁנָה חֲמִשָּׁא דִין קָרְבַּן
גמליאל

זֶה קָרְבַּן גַּמְלִיאל בֶּן-
פְּדֵהצֹר: פ

(ס) בַּיּוֹם דַּחֲשִׁיעֵי נָשִׂיא לְבְנֵי
בְנֵימָן אֲבִידוֹן בֶּן-גְּדֵעוֹנִי:
(סא) קָרְבָּנוֹ קֶעֶרֶת-כֶּסֶף אַחַת
שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזָּרֶק
אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל
הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מִלֵּאִים סֵלֶת
בְּדוֹלָה בַשָּׁמֶן לְמִנְחָה: (סב) בָּרֶף
אַחַת עֲשָׂרֶה זָהָב מִלֵּאָה קִטְרֶת:
(סג) פֶּר אֶחָד בֶּן-בֶּקֶר אֵיל אֶחָד
כֶּבֶשׂ-אֶחָד בֶּן-שְׁנָתוֹ לְעֹלָה:
(סד) שְׁעִיר-עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת:
(סה) וְלִזְבַּח הַשְּׁלָמִים בֶּקֶר
שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עֲתֻדִים;
חֲמִשָּׁה כֶּבֶשִׂים בְּנֵי-שָׁנָה
חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֲבִידוֹן בֶּן-
גְּדֵעוֹנִי: פ

תרגום אשכנזי מא

מער. דיעועם וואר דיא נא
בע גמליאל זאהן פדהצור.
(ס) אים ניינטען טאגע דער
פירשט דער קינדער בנימן
אכידון זאהן גדעוני.
(סא) זיינע גאכע וואר איינע
זילבערנע שיססעל, הונדערט
אונד דרייסיג שקל שווער,
איינע זילבערנע שאַלע, זעס
בענציג שקל שווער, נאך דעם
שקל דעם הייליגטהומס, ביי
דע פאלל דעם פיינסטען
מעהלס מיט אהל איינגע-
ריהרט צום מערהלאפער,
(סב) איין גאלדענער לעפפעל,
זעהן שקל שווער, פאלל רויס-
ווערקס, (סג) איין שטייער,
נעהמליך איין יונגעס רינד,
איין ווידער, איין יעהריגעס
לאם צום גאנצען אפפער,
(סד) איין ציעגענכאק צום זיג
דענאפפער; (סה) צום פריי-
דענאפפער, צווייא רינדער
פיינף ווידער, פיינף בעק-
קע, פיינף יעהריגע לעממער.
דיעועם וואר דיא גאכע
אכידון זאהן גדעוני.

אם

ביום

תרגום אונקלוס

גמליאל בר פדהצור: (ס) ביומא תשיעאה רבא לבני בנימן אבידון בר גדעוני:
(סא) קורבניה מגסתא דכסף חדא מאה ותלתין סלעין הוה מתקלה מזרקא חד בכסף
מתקליה שבעין סלעין בסלעי קודשא תרויהון מלן סלתא דפיליא במשח
למנחתא: (סב) בזיכא חדא מתקל עשר סלעין הוה דהב מליא קטורת
בוסמיא: (סג) תור חד בר תורי דבר חד אימר חד בר שתיה לעלתא:
(סד) צפיר בר עזין חד לחמאתא: (סה) ולנכסת קודשא תורין תרין דכרין
חמשא גדיי רמשא אימרין בני שנה חמשה דין קרבן אבידון בר גדעוני:

ביומא

(סו) אם צעהנטען טאגע דער פירשט דער קירער דן, אחיעזר זאָהן עמישדי.
 (סז) זינע גאכע וואר אינע זולבערנע שיססעל, הונע דערט אינד דרייסיג שקל שווער, אינע זולבערנע שאַלע, זעבענציג שקל שווער, נאך דעם שקל דעם הייליג טהומס, בינדע פאלל דעם פיינסטען מעהלס, מיט אהל איינערירערט, צום מעהלאַפּ פער, (סח) איין גאלרענער לעפּ פעל, צעהן שקל שווער, פאלל רויזווערקס, (סט) איין שטיער, געהמליך איין יונגעס רינד, איין ווידער, איין יעהריגעס לאם צים גאנצען אפּער, (ע) איין ציעגענאָק צים זינדענאָפּ פער; (עז) צום פריידענאָפּ פער, צווייא רינדער, פינף ווירד דער, פינף בעקקע, פינף יעה רינע לעמסער. דיועם וואר זיא גאכע אחיעזר זאָהן עמישדי.
 (עז) אם איילפּטען טאגע דער פירשט

(סו) ביום העשירי נשיא לבני דן אחיעזר בן עמישדי: (סז) קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת כלולה בשמן למנחה: (סח) כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: (סט) פר אחד בן בקר איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה: (ע) שעיר עזים אחד לחטאת: (עז) ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן אחיעזר בן עמישדי: פ שבעי

חרגום אונקלוס

(סו) ביום עשיראה רבא לבני דן אחיעזר בר עמישדי: (סז) קורבניה מגסתא דכסף חדא מארה ותלתיין סלעין הוה מתקלה מזרקא חד דכסף מתקליה שבעין סלעין בסלעי קודשא תרגויהון מלן סלתא דפילא במשח למנחתא: (סח) בזיכא חדא מתקל עשר סלעין היא דדהב סליא קטורת בוסמיא: (סט) תור חד בר תורי דבר חד אימר חד בר שתיה לעלתא: (ע) צפיר בר עזין חד לחטאתא: (עז) ולנכסת קודשא תורין תורין הכרין חמשה גדיי חמשה אימרין בני שנה חמשה זין קרבן אחיעזר בר עמישדי: (עז) ביום אחר יומין רבא

באר רשומה

(עב) ביום עשתי עשר יום, כסוקי כזה ונפסוק (ע"ח) הסמוך הונפלו מלת יום, ואכשר בענוכ שמסר ס"ח הודיעה, כי הראוי ביום עשתי העשר, וכן וביום שנים העשר כמו ככל

פירשט דער קינדער אשר, פגעיאל זאָהן עכרין. (עג) זיינע גאבע וואָר איינע זילבערנע שיססעל, הונדערט אונד דרייסיג סינ שקל שווער, איינע זילבערנע נע שאַלע, זיעבענציג טשקל שווער, נאָך דעם שקל דעם דיין ליגטחומס, כיידי פּאָללרעם פיינסטען מעהלס פּיט אהל איינגעריהרט, צום מעהל אַפּ פער, (עד) איין גאָלדענער לעפּפּעל, צעהן שקל שווער, פּאָלל רויכווערקס, (עה) איין שטיער, נעהמליך איין יונגעס רינד, איין ווידער, איין יעה; ריגעס לאַם, צום גאָנצען אַפּ פער. (עו) איין ציעגענבאָק צום זינדענאָפּפּער; (עז) צום פּריידענאָפּפּער, צווייא רינד דער, פינף ווידער, פינף בעקקע, פינף יעהריגע לעמב מער. דיעזעס וואָר דיא גאבע פגעיאל זאָהן עכרין. (עה) אַם צוועלפטען טאָגע דער פירשט דער קינדער נפחלי אחירע זאָהן עינן. (עט) זיינע גאבע וואָר איינע זילבערנע שיססעל,

וואָר איינע זילבערנע שיססעל,

לבני אשר פגעיאל בך עכרין: (עג) קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת גדולה בשמן למנחה: (עד) כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: (עה) פר אחד בן בקר איך אחד כבש אחד בן שנתו לעלה: (עו) שעיר עזים אחד לחטאת: (עז) ולזבח השלמים בקר שנים אילים חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן פגעיאל בך עכרין: פ

(עח) ביום שנים עשר יום נשיא לבני נפתלי אחירע בן עינן: (עט) קרבנו קערת כסף אחת

שלשים

תרגום אונקלוס

לבני אשר פגעיאל בר עכרין: (עג) קורבניה מגסתא דכסף חדא ומאה ותלתין סלעין הנה מתקלה מזרקא חד דכסף מתקליה שבעין סלעין בכלעי קודשא תרויהון מלן סלתא דפילא במשח למנחתא: (עד) בויכא חדא מתקל עשרה סלעין היא דדהב מליא קטורת בוסמיא: (עה) הור חד בר חירי גביר חד אימא חד בר שתיה לעלתא: (עו) צפיר בר עזין חד לחטאתא: (עז) ובלנסרת קודשיא תורין תרין דכרין חמשא גדי חמשא אימרין בני שנה חמשה

דין קורבן פגעיאל בר עכרין: (עה) ביומא תרי עשרה עימון רבא לבני נפתלי אחירע בר עינן: (עט) קורבניה מגסתא דכסף חדא ומאה

הונדערט אונד דרייסיג שקל שווער, איינע זילבערנע שאַ לע, זיעכענציג שקל שווער, נאך דעם שקל דעם הייליג טהומס, ביידע פֿאַלל דעם פֿיינסטען מעהלס מיט אַהל אוינגעריהרט, צום מעהלאַפֿ פֿער, (פ) איין גאַלדענער לעפֿ פֿעל, צעהן שקל שווער, פֿאַלל רויזווערקס, (פא) איין שטיער, געהמליך איין יונגעס רינד, איין ווידער, איין יעהרוגעס לאַם צום גאַנצען אַפֿפֿער, (פג) איין ציענענכאָק צום זינדענאַפֿפֿער, (פג) צום פֿריידענאַפֿפֿער, צווייאַ רינדער, פֿינף ווידער, פֿינף בעקקע, פֿינף יעהריגע לעמ. מער. דיעזעס וואָר דיא גאַבע אַחירע זאַהן עינן. (פד) אַלואַ וואָר דאַו איינווייהונגסגעשענק דעם אַלטאַרס צור צייט דאַעס געוואַלט וואָרדען, פֿאַן דען שטאַמפֿירשטען ישׂראל'ס: צוועלף

ר ש י

(פר) ציוס המשח אותו. בו ציוס שנמשח הקריב ומה אני מקיים אחרי המשח שנמשח חסלה ואח"כ הקריב או אחרי המשח לאמר זמן ולא בא ללמד ציוס המשח אלא לומר שנמשח ציוס כשהוא אומר לעיל (פסוקי) ציו' המשח אותו למדנו שנמשח ציו' ומה ת"ל עוד ציוס המשח אותו ציוס שנמשח הקריב: קערות נכסף שמים עשרה. סס הס שהמנדבו ולק חינע בהם ססול:

שלשים

שֵׁלֶשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שִׁקְל בְּשִׁקְל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם וּמֵלֵאִים סֵלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה: (פ) כֶּף אֶחָת עֶשְׂרֵה זָהָב מֵלֵאָה קְטֹרֶת: (פא) פֶּר אֶחָד בֶּן־בֶּקָר אֵיֹר אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שָׁנָתוֹ לְעֹלָה: (פב) שְׁעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: (פג) וְלִזְבַּח הַשְּׁלָמִים בֶּקָר שְׁנַיִם אֵיֹרִים חֲמִשָּׁה עֶתְדִים חֲמִשָּׁה כֶּבֶשִׁים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אַחִירֵע בֶּן־עֵינָן: (פד) זֹאת חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ בַּיּוֹם הַמִּשְׁחָת אֹתוֹ מֵאֵת נְשֵׂי־יִשְׂרָאֵל

קערח

חרגום אונקלוס

והלחין סלעין הוה מחקלה מזרקא חד דכסף מחקליה שבועין סלעין בסלעי קודשא תריהון מלן סלתא דפילא במשח למנחחא: (פ) בזיקא חדא מחקל עשר סלעין היא דדהב מליא קטורת בוסמיא: (פא) תור חד בר תורי דבר חד אימר חד בר שתיה לעלתא: (פב) צפיר בר עזין חד לחטאתא: (פג) ולנכסת קודשא תורין תרין דכרין חמשא גדיי חמשא אימרין בני שנה חמשא דין קרבן אחירע בר עינן: (פד) דא חנכת מדבחא ביומא דרביאו יחיה מן דברבי ישראל

ב א ו ר

צבל מספר הימים הקודמים, ואולם בהיות המספר מחובר מאחדים ומעשריים לא יחנן לסבדיל ציניהם זה"ל הידיעה, לנך הוכפלו תיבת יוס: (פד) ביום המשח אהו, התחילו לחנכו

צוועלף זילבערנע שיססעלן,
 צוועלף זילבערנע שאלען,
 צוועלף גאלדענע לעפעל,
 (פה) יעדע שיססעל הונדערט
 אונד דרויסן, אונד יעדע שא-
 לע זיעבענציג שקל שווער;
 אלוז דאז זילבער דער געפע-
 סע צוואממען, צוויי טויזענד
 אונד פיער הונדערט שקל, נאך
 דעם געוויסטע דעם הייליג-
 טהומס; (פי) צוועלף גאלדענע
 לעפעל פאלל רויכוערקס,
 יעדער צעהן שקל, נאך דעם
 געוויסטע דעם הייליגטהומס;
 אלוז דאז גאלד דער לעפע-
 פעל צוואממען הונדערט אונד
 צוואנציג שקלים; (פז) אללעס
 רינדפיעה צום נאנצען אפפער
 צוואממען: צוועלף שטייערע,
 צוועלף ווידער, צוועלף יעה
 ריגע לעממער געכסט איהרעם
 אפפערמעהלע, אונד צוועלף
 ציע-

קערות כסף שתיים עשרה מזרקי-
 כסף שנים עשר כפות זהב שתיים
 עשרה: (פה) שלשים ומאה
 הקערה האחת כסף ושבעים
 המזרק האחד פה כסף הכלים
 אלפים וארבע מאות בשקל
 הקדש: (פו) כפות זהב שתיים-
 עשרה מלאות קטרת עשרה
 עשרה חכף בשקל הקדש כל-
 זהב הכפות עשרים ומאה:
 (פז) כל הבקר לעלה שנים עשר
 פרים איהם שנים עשר כבשים
 בני שנה שנים עשר ומנחתם
 ושעירי

ר ש י

תרגום אונקלוס

(פה) שלשים ומאה הקערה האחת וגו'
 מה ת"ל לפי שנאמר שלשים ומאה משקלה
 ולא פירש באי זה שקל לכך חזר ושנאה כאן
 וכלל כנולן כל כסף הכלים בשקל הקדש: כל
 כסף הכלים וגו'. למדך שהיו כלי המקדש
 מכוונים במשקלן שוקלן אחד א' ושוקלן כלן
 כאחד לא רבה ולא מעט: (פו) כפות זהב
 שנים עשרה. למה נאמר לפי שנאמר
 כף אחת עשרה זהב היא של זהב ומשקלה
 עשרה שקלים של כסף ואז אינו אלא כף
 אחת של כסף ומשקלה עשרה שקלי זהב
 ושקלי זהב אין משקלם שזה לשל כסף
 חלמוד לומר כפות זהב של זהב היה:
 וכא
 תרי עשר תורין דכרין תרי עשר אימרין בני שנה תרי עשר ומנחתיהון
 וצעירי

ישראל מגימי כספא תרתא עשרי מזרקי
 כספא תרין עשר בזיכי דדהבא תרתא עשרי:
 (פה) מאה ותלתין סלעין הוה מתקלא
 דמגיסתא חדא דכספא ושבעין דמזרקא חד
 כל כסף מניא תרין אפין וארבע מאה בסלעי
 קודשא: (פו) בזיכי דדהבא תרתא עשרי
 מלין קטורת בוסמיא מתקל עשר סלעין הוי
 מתקלא דבזיקא בסלעי קודשא כל דהב
 בזיכיא מאה ועשרין: (פז) כל תורי לעלחא
 תרי עשר תורין דכרין תרי עשר אימרין בני שנה תרי עשר ומנחתיהון
 וצעירי

ב א ר

למנו כסן שבתוב בפרשה זו. (הרשב"ם), אבל לא הקרינו כלם ניום המשחו כי הסנובה נמשכה
 שנים עשר יום. ואשר לפרש ביום השמח כמו ביום הכותמי כל נכור רכה לומר בעת המשח אחו,
 וכן

ושעירי עזים שנים עשר לחטאת:
 (פס) וכל בקר זבת השלמים
 עשרים וארבעה פרים אילים
 ששים עתדים ששים כבשים
 בני שנה ששים זאת הנפת
 המזבח אחרי המשח אתו:
 (פט) ובבא משה אל אהל מועד
 לדבר אתו וישמע את הקול
 מדבר אליו מעל הכפרת אשר

ציענבעקקע צו זינדענאפ-
 פער (פס) אללעם הינדפועה
 צו פריידענאפפער צוואממען
 פיער אונד צוואנציג שטייערע,
 זעפציג זינדער, זעפציג בעק-
 קע, זעפציג עהריגע לעסמער:
 היערטיס ווארד דער אלטאר
 אינגעווייזט, נאכדעם ער גע-
 זאלכט ווארדען. (פט) ווען משה
 אין דאן שטיפטסעלט קאם
 מיט איהם צו רעדען, וואו
 הערטע ער דיא שטיממע פאם
 דעקקעלדער לאדע דעם צייג-
 ניסעס צווישען דען ביידען
 כרובים

תרגום אונקלוס

וצפירי בר עיזי תרי עשר לחטאת:
 (פס) וכל חורי לנכסת קודשיא עשרין
 וארבעה חורין דכרין שתין גדין שתין
 אימרין בני שנה שתין דא תנבת מדבחא
 בחר דרביאו יחיה: (פט) ובד עליל משה
 למשבן זמנא למלא עמיה ושמע ית קלא
 דמחמלל עמיה מעלוי בפורתא די על

(פט) ובבא משה. שני כתובים המכתיבים
 זה את זה שלישי בל והכריע בנייהם
 כתוב אחד אומר וידבר ה' אליו מאהל
 מועד (ויקרא א') והוא חזן לפרכת וכתוב
 אחד אומר ודברתי אתך מעל הכפרת
 (שמות כ"ה) בל זה והכריע בנייהם
 משה בל אל אהל מועד ושם שומע את
 הקול הנא מעל הכפרת מבין שני הכרובים
 הקול יולא מן השמים לבין שני הכרובים
 ומשם יולא לאהל מועד: מדבר. כמו
 מתדבר כבודו של מעלה לומר כן מדבר
 בינו לבין עממו ומשה שומע מאליו:
 וידבר אליו. למעט את אהרן מן הדברות: וישמע את הקול. יכול קול נמוך תלמוד לומר את
 הקול הוא הקול שנדבר עמו בסיוי ובשמגיע לפתח היה נפסק ולא היה יולא חזן לאהל:

אדונא

יכול קול נמוך תלמוד לומר את
 הקול הוא הקול שנדבר עמו בסיוי ובשמגיע לפתח היה נפסק ולא היה יולא חזן לאהל:

בהעלמך

באור

ובן מחורגם בלשון אשכנזי: (פס) אחרי המשח אהו, אין זאת סמייה למה שאמר למעלה ביום
 המשח אתו כי באמת החסילו לחנוך ביום המשח שהוא ביום השמיני להקמותיו, אבל אחר המשיחה
 כמו שכתוב למעלה וימשחם ויקדש אתם ויקריבו ונומר, ולסוף שנים עשר יום אחר המשיחה
 עלה המשכן כד וכן: (פט) ובבא משה, אמר ששלם הקמת המשכן ומשימתו ומנחתו היה הדבור
 אליו מן המשכן ולא מהר סיני, לכן ישמיענו הפסוק ענין הדבור עם משה ואמר שמה לא בל
 רק כל אהל מועד ושם שמע את הקול היוולא מעל הכפרת מבין שני הכרובים: מדבר אליו,
 בינוני

המעמר

(פט) הקול מדבר אליו, לשון רש"י: "כמו מתדבר וכו'" כלומר שהוא בנין התפעל, עיין
 בבאור ז"ל: נראה כי בל ההתפעל להורות על הדמיון בדרכו לפעמים, כמו יש מתעשר
 ויש מ' ר' ו' ש, ורבים נכה: כי באמת הקול הזה לא היה נפסק במקום, אך היה השגה
 עיונית, ולזה בל התפעל, והבין.

על ארון העדות מבין שני הכרבים וידבר אליו: פ

כרובים הערונטער זיך מיט איהם אונטעררעדען, אונד זאגן ווארד איהם בעפעהל ער. טהיילט.

מד בהעלות

ח (א) דער עוויגע רעדעטע מיט משה אונד שפראך: (ב) רעדע מיט אהרן אונד שפריך: ווען דוא דיא לאמפען אנצינדעסט, זא לאססע אללע זיעבען לאמפען פארווערטס, דעם לייכטער גענענאיבער, איהר לייכט יוערפען. (ג) אהרן טהאט אויך אלוא; גענען דיא פארדערווייטע דעם לייכטערס ליעם

ח (א) וידבר יהוה אל משה לאמר: (ב) דבר אל אהרן ואמרת אליו בהעלותך את הנרות אל מול פני המנורה ואירו שבעת הנרות: (ג) ויעש כן אהרן אל מול פני המנורה

העלה

תרגום אונקלוס

ר ש י

ארונא דסדוהא מבין חרין פרוביא ומחלל עמיה:

ח (ב) בהעלתך ע"ש הלהב עול' כתיב בהלקחן ל' עליו שריד להדליק עד שחא שלהבת עולה מאלי ועוד דרשו רבותינו מכאן שמעלה היתה לפני המנורה שעליה הכהן עומד ומטיב; אל מול פני המנורה. אל מול גר האמלעי שאינו בקנים אלא בגוף של מנורה; יאירו שבעת הנרות. ששה שעל ששת הקנים שלשה המזרחיים פונים אל מול האמלעי הפתילות שבהן וכן שלשה המערביים ראשי הפתילות למול האמלעי ולמה כדי שלא יאמרו לאורה הוא לריד: (ג) ויעש כן אהרן. להגיד שבמו של אהרן שלא שינס; וזה

ח (א) ומליל יי עם משה למימר: (ב) מליל עם אהרן ותימר ליה באדלקותך ית בוציניא לקביל אפי מנרהא יהון מנהרין שבעא בוציניא: (ג) ועבד כן אהרן לקביל אפי

האמלעי ולמה כדי שלא יאמרו לאורה הוא לריד: (ג) ויעש כן אהרן. להגיד שבמו של אהרן שלא שינס; וזה

ב א ו ר

זינוני מניין התפעל ודגש הדל"ת למסרון תי"ו הראוי בתדבר, וטעם הבנין הזה בעצור שלא היה הקול יולא באמלעות הכלים כמו באדם המדבר שהקול יולא מהריאה ונחמד אחר זה על ידי נלי המנטח מה שאין כן בדבור אלהי שהקול נברא לשעה ולא היה בעזר שום כלים המוחשים ויחכן לומר לפי פשוטו שעל גוף המוליא את קול הדבור שייך לומר מדבר, שהוא הפועל, אבל על הקול היוולא ראוי לומר מדבר שהוא הפועל והפועל יחד, וזהו כנס בנין התפעל: וידבר אליו, ונענין הזה היה חמיד הדבור אליו ללותו על בני ישראל:

ח (ב) בהעלתך את הנרות, הנה נחלקו רבותינו ז"ל במנחות (דף כ"ח ע"ב) אם היו הנרות מקשה ומחונרות בגוף המנורה, ולדעת זאת יהיה הפירוש בהעלותך כמו שתרגם אונקלוס באדלקותך על שם שהלהב עולה כמו שפירש"י, ולדעת האומר שהנרות היו עשויות כפני עלמן יחכן לפרש לשון העלאת בהעלות הכהן את הנרות על הקנים, ועיין מה שבמנתיבנאור פרשת חנומה; אל מול פני המנורה, היה מטה ראשי הפתילות של כל שבעת הנרות להאיר א השלמן (ראב"ס): וכן

י הרמ"ב בתחלת פרשה זאת הביא ב"מ רש"י וז"ל: למך נפמכה פרשת מנורה לחנוכה הנשיאים לפי בראה. אהרן חנוכה הנשיאים חלשה דעמו כשלא היה עממם כמנכה לח הוא ולא שבטו חיל הקב"ה תיך אלק גדולה משלם שחמה מדליק ומטיב את הנרות בקר וערב, ע"כ; חונם נפמדים שלפניו וגם בחומש דפוס פרשת שנת ר"ח ל"ק חינו.